

M8 LEZAKO MANIFESTUA 2022

ARABAKO ERRIOXAKO M8 BATZORDEA

M8 bat ospatu genuen azken aldia 2020an izan zen Lapueblan, konfinamenduaren aurreko egunetan. Bi urte hauetan agerian geratu da, inoiz baino gehiago, zaintzak funtsezkoak direla bizitzarako. Historian zehar, gorputzen zaintza emakumeek egin dute neurri handiagoan, eta, gainera, espazio ikusezin batean, bai Ekonomian, bai Politikan: etxeetan.

Aurten, Zaindu ditzagun zaintzak goiburuak bizitzaren defentsan jartzen du fokua, familia-eremuko zein eremu publikoko zaintza-lana ikusarazi eta balioetsi nahi dugulako. Gu gabe, mundua gelditu egiten da, ikusezin bihurtzen gaituen, prekarizatzen gaituen eta eskubiderik gabe uzten gaituen mundua, baina bai erantzukizunez beteta, eta horrek desorekak eta desberdintasun izugarriak eragiten ditu.

Baina zer pentsatzen dugu zainketez ari garenean? Zaintzak ugalketa sozialera eta bizitza birsortzera bideratutako jarduera guztiak dira, hau da, hezi, erditu, hazi, elikatu, kozinatu, sendatu, lagundu, ibiltzen irakatsi, etxeko aurrekontua kudeatu, entzun, kontsolatu, birziklatu, mendeko pertsoneri lagundu, partekatu, ospakisunak antolatu eta abar.

Zainketei buruz hitz egiten dugunean, gure denboraren zati handi bat betetzen duten zeregin batzuk garatzeaz ari gara, gure bizitzako alderdi guztiei eragiten dietenak; azken batean, munduak funtzionatzea ahalbidetzen duten jarduerak dira, lanbidekoak izan edo ez. Guztiok gara interdependentek, bizitzaren une desberdinetan zainduak izan behar izaten baitugu intentsitate desberdinetan. Gizakiok berezkoa dugu zainduak izan beharra.

Denok dakigu zaintza-lanek, balio sozial handia dutenek eta bizitzari eusteko funtsezkoak direnek, merkatu-balio txikia dutela: gehienetan, ordaindu gabeko lanak dira, eta soldatapeko lan bihurtzen direnean, soldata- eta kontratu-baldintza eskasetan edo kontraturik gabe egiten dira, etxeko langileen kasuan bezala. Eta, jakina, emakumeek egiten dituzte lan gehienak, klase herrikoietako migratzaileen ehuneko handiarekin. Hau da, zaintzak oso feminizatuta daude, eta ordaintzen direnean, gainera, arrazistak dira.

Zaintzak ez dira lehentasunezkoak administrazioentzat, premia batzuk oso modu prekarioan konpondu baitituzte, eta, gainera, askotan negozio bihurtzea ahalbidetu dute, irabaziak lortzeko asmoa duten eta zaindutako pertsonak zaintzen ez dituzten enpresei sarrera emanaz.

Emakumeok, gure gizartean, kanpora atera gara eta soldatapeko/ordaindutako enpleguetan aritu gara. Arazoa da, paraleloan, gizon askok ez dutela alderantzizko bidea egin, eta horri zor zaizkio emakumeen jardunaldi bikoitzak,

etxe barruan eta kanpoan. Horrek guztiak, emakumeen lan-prekarietatea, bizi-itxaropenaren gorakada, gero eta adineko eta mendeko pertsona gehiago egotea eta haurren gainbegiratze-denbora handitzeaz gain, oso egoera zailean uzten gaitu emakumeok.

Kapitalismo globalizatuari ezingo litzaioke eutsi pertsoneri ordaindu gabeko zaintza horiek gabe eta etxeetan fabrikatzen den eskulanik gabe. Kapitalak ez du inola ere ordaintzen eskulana erreproduzitzeko zeregina.

Bestalde, mendebaldeko gizarte kapitalistan bi modutara konpondu ohi da egoera hori: belaunaldi-transferentziarekin, amona esklaboak sortuz, eta lanak soldatapeko emakumeei, normalean migratzaileei, transferituz, zaintza-kate transnazionalak sortuz.

Emakume askorentzat, zaintzak emantzipatzeko aukera izan daitezke, baina bere kaiolak bihurtzen dira. Zapalkuntzaren, desberdintasunaren, indarkeriaren, klase-alborapenen, kolonialismoaren, arrazakeriaren eta matxismoaren ardatz dira. Orain gauzak aldatzeko aukera dugu.

Bizitzaren iraunkortasuna lortzeko behar dugun eta bidezkotzat jotzen dugun ikuspegia gizarte-antolamendua da, pertsona guztien bizitza eta ongizatea erdigunean jarriz. Zaintzak bizi-premia, eskubide kolektibo eta erantzukizun gisa ikusten ditugu; beraz, zainketak birpentsatzeko, berrantolatzeke eta duintzeko betebeharra dugu. Horregatik, honako hau aldarrikatzen dugu:

- Zainketak agindu etiko eta konstituzio-zuzenbide. zaintza-eskubidearen bermea. Zainketetan erantzunkidetasuna ezinbestekoa da desorekak zuzentzeko.
- Familia-eremuko zaintza-lanak gizonen eta emakumeen artean berdintasunez banatzea, eta zeregin horiek erraztuko dituzten enpresetan kontziliazio-politikak garatzea.
- Etxeko langileen baldintza materialak, lanekoak eta soldatak hobetzea. Atsedenaldiak errespetatzea eta langabeziarako eskubidea izatea.
- Gaur pasatzeko erregimena duten emakumeen lana duintzea, normalean klase herrikoietako migratzaileak izaten baitira, lan prekarioak, gehiegikeriak eta esplotazioa bakarrik eragiten dituzten irregulartasun-egoeretatik irten daitezen.
- Zaintzaren sektoreko enpresa pribatuek langileen lan-baldintza onak bermatzea, legezko kontratu duinekin, prestakuntzarekin, berdintasun-planekin eta familia-bizitzarako kontziliazio-neurriekin.
- Administrazio publikoak pertsonen zaintzaz arduratzeko ardura hartu behar du, zainketa-sistema publiko unibertsal eta eskuragarriak sustatuz.

Sistema eraldatzaileari errailetatik buelta emateko eta gizarte bidezkoagoa, inklusiboagoa eta feministagoa eraikitzeko, zainketa-eredu berriak eraiki behar ditugu, agenda pertsonal, politiko eta sozialarekin, bizitzaren iraunkortasuna erdigunean jarriko duena eta gure eguneroko zaintza-ekintzak gehienbat emakumeen eskuetan daudela ikusaraziko duena.

GORA BORROKA FEMINISTA!

Lezarentzat bakarrik

ZAPALTZEN GAITUEN SISTEMARI SUA, MUGIMENDU FEMINISTA DA GURE SUGARRA

Gure zama guztiak erre nahi ditugu, bizitzea merezi duen mundu bat eraikitzeko. Sistema hau KIXKALI nahi dugu nazkatuta baitgaude zapalduak, gehiegi esplotatuak, erailak, erasotuak eta jazartuak izaten jarraitzen dugulako. Gizarte feminista, justu eta inklusibo batean bizi nahi dugu. Beraz, sinbolikoki sistemari su emango diogu.